1. WSTĘPNA ANALIZA DANYCH

ZADANIE 1.1 Poniższe dane zawierają wagę (w kg) oraz wzrost (w metrach) 6 mężczyzn:

waga: 60, 72, 57, 90, 95, 72 wzrost: 1,75; 1,80; 1,65; 1,90; 1,74; 1,91

- (a) Wpisać powyższe dane jako (a1) dwa wektory, (a2) ramkę danych.
- (b) Obliczyć $bmi = waga/(wzrost^2)$ dla każdej z osób. Wiedząc, że dla mężczyzn wskaźnik ten interpretuje się następująco:
  - $bmi < 20,7 \Longrightarrow niedowaga$
  - $20, 7 \le bmi < 26, 5 \Longrightarrow$ waga prawidłowa
  - $bmi > 26, 5 \Longrightarrow nadwaga$

utworzyć nową zmienną wyjaśniającą czy dana osoba ma niedowagę, wagę prawidłową czy nadwagę.

- (c) Dla zmiennej waga wyznaczyć średnią, medianę, wariancję i odchylenie standardowe.
- (d) Wyznaczyć współczynnik korelacji pomiędzy wagą i wzrostem.
- (e) Sporządzić histogram oraz wykres skrzynkowy dla zmiennej waga.
- (f) Narysować wykres rozrzutu wagi względem wzrostu oraz wagi względem kwadratu wzrostu. Umieścić oba te wykresy w jednym oknie i podpisać osie.

ZADANIE 1.2 Zbiór *barley.txt* zawiera dane dotyczące wielkości zbiorów (*yield*) różnych gatunków (*variety*) w różnych miejscach eksperymentalnych upraw (*site*) w latach 1931 i 1932 (*year*).

- (a) Wczytać ten zbiór. Uzyskać bezpośredni dostęp do zmiennych w tym zbiorze.
- (b) Wyznaczyć podstawowe statystyki próbkowe dla danych opisujących wielkość zbiorów w 1931 roku. Obliczyć kwantyl rzędu 0,9 dla tych danych.
- (c) Wypisać te wielkości zbiorów w roku 1931, które były wyższe od kwantyla wyznaczonego w punkcie (b).
- (d) Narysować histogram dla danych opisujących wielkość zbiorów w 1931 roku w miejscowości Grand Rapids.
- (e) Sporządzić tablicę kontyngencji opisującą ile pomiarów zebrano w każdym z miejsc eksperymentalnych w poszczególnych latach.

ZADANIE 1.3 Dane zawarte w pliku *gala_data.txt* zawierają informacje o kilkudziesięciu wyspach.

- (a) Wczytać te dane.
- **(b)** Wyznaczyć podstawowe statystyki próbkowe (średnią, medianę, dolny i górny kwantyl, wartości ekstremalne, wariancję i odchylenie standardowe) dla danych opisujących liczbę gatunków żółwi występujących na badanych wyspach (zmienna *Species*).
- (c) Narysować histogram o pięciu klasach dla danych opisujących powierzchnię badanych wysp (zmienna Area). Podpisać osie i umieścić nagłówek.
- (d) W jednym oknie sporządzić wykres rozrzutu liczby gatunków żółwi względem powierzchni wyspy oraz wykres rozrzutu liczby gatunków żółwi względem logarytmu naturalnego (log) z powierzchni wyspy. Na którym wykresie widać silniejszą zależność liniową?
- (e) Narysować i opisać wykres skrzynkowy dla danych przedstawiających liczbę gatunków żółwi na wyspach, których powierzchnia jest mniejsza od 25 (km²).

ZADANIE 1.4

- (a) Wygenerować po 500 liczb z następujących rozkładów:
  - (a1) normalnego o średniej = 20 i odchyleniu standardowym = 5,
  - (a2) jednostajnego na przedziale (-1,1),
  - (a3) wykładniczego o średniej = 5,
  - (a4) Poissona o średniej = 3.

WSKAZÓWKA: (a1) rnorm (a2) runif (a3) rexp (a4) rpois

- (b) Dla każdej wygenerowanej próbki sporządzić wykres normalności i wykresy te wyświetlić w jednym oknie. Przeanalizować ich kształt.
- (c) Dla danych wygenerowanych w pkt. (a1) i (a3) przeprowadzić, na poziomie istotności 0,05, test normalności Shapiro-Wilka.